

МІСТО СЛАВУТИЧ

В. Удовиченко,

*міський голова м. Славутича,
лауреат Державної премії в галузі науки і техніки,
представник України в Палаті місцевих влад у Конгресі
місцевих і регіональних влад Європи на 2000–2001 роки*

Серед сіверянських лісів, у межиріччі Десни і Дніпра-Славути, за 200 кілометрів північніше Києва, майже на кордоні з Білоруссю, розташувалося молоде, але вже історичне місто Славутич. Географічно — Чернігівщина, адміністративно — Київщина, родинно — терени колишнього СРСР: Азербайджан, Вірменія, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Росія, Україна.

Наймолодше в Україні місто із самого початку заснування стало центром соціального оптимізму. Його поява мала засвідчити світові здатність радянського суспільного ладу не тільки приборкати розбурханий мирний атом, а й, скориставшись гірким досвідом Чорнобильської катастрофи, унеможливити її повторення як у нашій країні, так і за рубежом.

Рішення про спорудження Славутича як нового міста для постійного проживання працівників Чорнобильської АЕС та членів їх сімей після аварії на ЧАЕС було прийнято 2 жовтня 1986 р. директивними органами колишнього Союзу. І вже у вересні—листопаді того ж року здійснено проектування, а в грудні розпочато будівництво міста силами восьми республік. 26 березня 1988 р. видано перший ордер на заселення кварталів.

Здійснення цього проекту передбачалося в дві черги: перша — будівництво міста для проживання в ньому 22,8 тис. жителів, друга — подальший розвиток міста до 30 тис. жителів.

При спорудженні міста використані найдосконаліші проекти житлових і громадських споруд республік, що придало забудові кожного містобудівельного комплексу (кварталу) національного колориту. Будували не просто місто, а місто-мрію, місто-зразок, місто майбутнього, повністю пристосоване до задоволення потреб його мешканців.

Нині місто має 12 кварталів: Бакинський, Белгородський, Вільнюський, Добринінський, Єреванський, Київський, Ленінградський, Московський, Ризький, Таллінський, Тбіліський, Чернігівський. Територія забудови міста займає 7,5 км², з них 2,5 — селищна зона, решта — функціональні зони.

Архітектурно-композиційне рішення м. Славутича ґрунтується на наступних принципах:

— цілісні містобудівельні комплекси (квартали) включають об'єкти соціально-культурного побуту, інженерну інфраструктуру і зовнішній благоустрій;

— максимальне збереження існуючих лісонасаджень, подальше озеленення міста і благоустрій прилеглої зеленої зони;

— розділ пішохідного й автомобільного руху з домінуванням першого і виділення пішохідних зон;

— створення розвинутої мережі для велосипедного руху, локалізація автомобільного руху по периметру житлових масивів, розміщення місць зберігання транспортних засобів на периферії селищної зони міста.

Особливості планувальної структури і компактності м. Славутича зумовило використання двоступеневої системи обслуговування населення:

I ступінь — заклади повсякденного обслуговування, які розміщуються в кожному кварталі з максимальним радіусом досяжності 300—500 м, що забезпечують потреби населення в первинних послугах;

II ступінь — об'єкти загальноміського значення (періодичного і епізодичного використання) сконцентровані за зональним принципом: адміністративно-побутова зона, привокзальна зона, лікарняний комплекс тощо.

Дотримання наведених принципів дозволило створити компактне, орієнтоване на стабільне функціонування місто з режимом підвищеного комфорту.

Однак не так сталося, як гадалося. Розвал Радянського Союзу залишив молоду державу віч-на-віч з її проблемами, а збудоване зусиллями усіх республік інтернаціональне місто енергетиків постало перед перспективою суцільного безробіття і економічного занепаду після закриття Чорнобильської атомної електростанції.

Сьогодні впевнено можна сказати, що цього не сталося, бо в Славутичі живуть люди, яким не вперше довелося приймати виклик долі і які мають таку міську владу, на яку по праву заслуговують.

Міська влада розпочала займатися питанням розвитку Славутича і проблемою диверсифікації економіки міста ще на початку 90-х років. З 1988 р. до вирішення питань життєдіяльності м. Славутича залучалась громадська думка жителів міста та наукові установи, створювалась модель місцевої демократії. До розробки та реалізації стратегії розвитку міста залучається найширше коло соціально-активної частини населення Славутича через різноманітні форми спілкування: громадські збори, муніципальні слухання, засідання «Громадської ради з розвитку міста», прями телеефіри з представниками міської влади, керівниками підприємств, установ та організацій, ділові ігри (рис. 7). За ці роки в Славутичі створена найсучасніша соціальна інфраструктура. Крім багатьох нагород, місто отримало сертифікат № 1 міста-лабораторії в рамках Муніципальної майстерні.

Сьогодні є всі умови для того, щоб Славутич впевнено дивився у майбутнє. Завершується коригування генерального плану забудови міста до 30 тис. жителів з урахуванням головного — економічного розвитку, диверсифікації економіки міста в умовах виведення з експлуатації Чорнобильської АЕС.

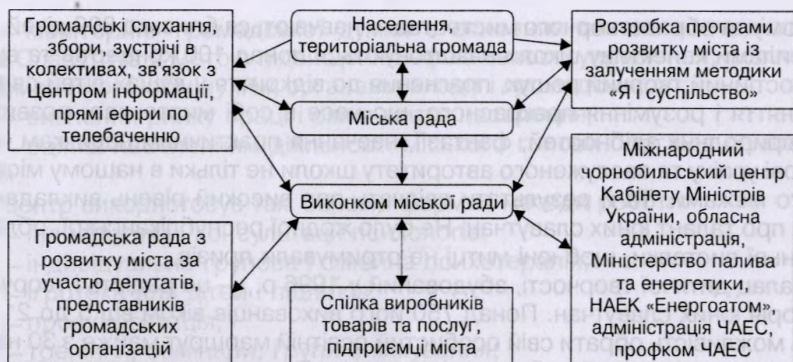

Рис. 1. Організаційні засади становлення місцевої демократії.

У людей, яким довелось відвідати Славутич, складається враження: місто будувалось спеціально для дітей, а все інше — лише додаток до щасливого дитинства.

Освітня система налічує чотири загальноосвітні школи, де навчається понад 5600 учнів, та Центр захисту дітей. Учні 10—11 класів мають можливість отримати професію в Центрі професійного розвитку за однією з дев'яти ліцензованих програм (комерсант офісу, секретар-референт, оператор ЕОМ та ін.). Центром успішно здійснюється профорієнтаційна робота з молоддю.

У шкільній новобудові розмістилися лицей для особливо обдарованих дітей, навчальний центр Чернігівського державного інституту економіки та управління, філіали Національного технічного університету та Національного університету ім. Т. Шевченка. У Славутичі з'явилася можливість отримати не тільки середню, а й вищу освіту. В школах міста поряд з навчанням дітей, намагаються виховувати в них особистість, розвивати вроджені здібності. Кожен школяр має можливість реалізувати себе сповна. Учні одержують високий рівень освіти, про що свідчать їх досягнення у всеукраїнських олімпіадах з базових дисциплін та конкурсах — захистах науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України.

Як приватна освітня установа вісім років у місті діє навчальний центр «Перспектива», де діти вивчають інформатику, англійську, українську, німецьку та російську мови, а також математику. Високоєфективне навчання з використанням сучасних методик та технічних засобів, відео- та аудіокурсів, підручників всесвітньо відомих видавництв пропонують курси іноземних мов «Лінгва», які працюють при Славутичській лабораторії міжнародних досліджень та технологій.

Мережа дитячих дошкільних закладів представлена восьма дитячими садками — «Калинка», «Янтарик», «Золотий ключик», «Маріте», «Джерельце», «Крунк», «Айгунь», «Теремок». Юні славутичани виховуються в атмосфері любові до української мови та культури, в кожному дитячому закладі обладнані кабінети народознавства. В садках створена атмосфера, що сприяє розвитку дитини, цілісна система багатофункціональних приміщень, в яких діти можуть займатись малюванням, музикою, співами, танцями, фізкультурою, конструюванням та іншими видами дитячої діяльності, готуватися до навчання в школі. Для цього ї слугують музичні та спортивні зали, кабінети ЛФК, фізіокабінети, студії образотворчого мистецтва, басейни.

Осередком мистецького життя є Дитяча школа мистецтв, де на п'яти відділеннях — музичному (16 інструментів), хоровому, хореографічному, теат-

ральному та образотворчого мистецтва — навчаються близько 800 дітей. Щороку силами колективу школи влаштовуються понад 100 концертів та виставок. Постійний творчий пошук, прагнення до відкриття у душах дітей світлого сприйняття і розуміння прекрасного, що несе в собі мистецтво, розвиток у дітей природних здібностей, фантазії, навчання практичним навичкам — ось складові успіху та заслуженого авторитету школи не тільки в нашому місті, а й за його межами. Та й результати свідчать про високий рівень викладання в школі, про талант юних славутчанин. Не було жодної республіканської, обласної художньої виставки, щоб юні митці не отримували призів.

Палац дитячої творчості, збудований у 1996 р., — це радість і творча лабораторія юних славутчанин. Понад 750 його вихованців віком від 5 до 21 року мають можливість обрати свій особистий освітній маршрут майже з 30 напрямів навчально-виховної роботи, які пропонує Палац юним славутчанин та їх батькам. І це не тільки звичні для всіх види художньої творчості, а й нові напрями — журналістика, телебачення, туризм, автомоделізм, школа здорового способу життя тощо. Традиційно в Палаці проходить загальноміський фестиваль дитячої творчості «Таланти твої, Славутич», з 2000 р. — загальношкільний фестиваль дитячого телебачення та преси «Зосенька». В дні проведення щорічного міжнародного фестивалю «Золота осінь Славутича» місто стає столицею дитячої творчості, телебачення та преси. Фестиваль успішно досягає своєї мети — залучає молодь до активної позиції в суспільстві, відшукує і підтримує обдарованих дітей в різних жанрах мистецтва та журналістики, забезпечує повноцінний відпочинок, дозвілля та культурне життя.

На базі міської дитячої бібліотеки в місті відкрито бібліотечно-інформаційний центр, діяльність якого спрямована на створення інформаційного сервісу та допомогу в навчанні, розвиток інтелектуальних та творчих здібностей дітей та підлітків. До уваги дітей — комп'ютерна та розмножувальна техніка, відеотека, мережа Інтернет, медіафонди: відеокасети, компакт-диски, дискети, записи на платівках.

Для міської влади важливим напрямом діяльності є психологічна реабілітація населення. Вже вісім років у місті діє Соціально-психологічний центр. Головним завданням на першому етапі його діяльності була психологічна реабілітація населення, що постраждало внаслідок аварії на ЧАЕС. Нині він працює над загальними соціально-психологічними проблемами міста. Один з головних напрямів діяльності Центру — проведення соціологічних, соціально-психологічних досліджень, а також підготовка і впровадження їх окремих етапів (розробка анкет, формування вибірки, збирання та комп'ютерна обробка інформації, її аналіз). За роки роботи Центром проведено близько 120 соціологічних та соціально-психологічних досліджень і опитувань, в яких взяли участь майже 18 тис. респондентів. Тематика деяких з них:

— дослідження роботи ряду організацій з метою вивчення ефективності їх діяльності;

— вивчення ставлення населення до місцевого підприємництва і можливих напрямів подальшого розвитку регіону;

Нарада з питань економічного розвитку м. Славутича за участю посла США в Україні Карлоса Паскуала

— моніторинг громадської думки з основних питань життєдіяльності міста Славутича з метою підвищення ефективності управління, поліпшення інформаційного обміну між органами влади і громадськістю;

— вивчення ринку праці і рівня життя населення;

— оцінка населенням діяльності міського голови і органів самоврядування.

Центр використовує такі основні форми і методи роботи:

— індивідуальні консультації психологів;

— індивідуальна групова і сімейна психотерапія;

— ігротека для дітей і підлітків;

— профорієнтація;

— тренінги, семінари, групи спілкування;

— ділові ігри, фокус-групи;

— соціально-психологічні і соціологічні дослідження;

— служба «телефон довіри».

Крім того, Центр здійснює аналітичну діяльність. Ним розроблено Програму створення моделі соціальних послуг міста Славутича в умовах соціально-економічної трансформації, яка є складовою Стратегічного плану соціально-економічного розвитку міста до 2020 року.

Двері культурного центру «Славутич», що розмістився в кіноконцертному комплексі, завжди гостинно відкриті для славутичан різного віку. Затишне кафе-бар, приємне музичне оформлення, змістовні святкові заходи — все створює затишну атмосферу та сервісне обслуговування його відвідувачів.

Місто має розвинутий комплекс спортивних споруд, а саме: п'ять фізкультурно-оздоровчих комплексів загальною площею 3600 м², дитяча спортивна школа, загальноміський стадіон, спорткомплекс «Олімпієць», яхт-клуб. Серед юних спортсменів є переможці і призери на першість кубків світу, Європи, України з різних видів спорту. Мешканці Славутича можуть розвивати свої спортивні здібності, займаючись боротьбою, баскетболом, художньою гімнастикою, футболом, тенісом, важкою та легкою атлетикою, спортивними танцями, атлетичною гімнастикою, акробатикою, плаванням, парусним спортом, шахами. Славутичани мають змогу показати свої досягнення в спорті на щорічних міських спартакиадах, міжнародних змаганнях з футболу, спортивних танців, а також беручи участь у змаганнях різного рівня, що проходять за межами міста.

Розвинутість інфраструктури — один з чинників стабільної демографічної ситуації в місті. В Славутичі кількість народжень у 2—2,2 раза перевищує кількість смертей. Тільки в минулому році в Славутичі народилося 208 дітей. З часу відкриття пологового будинку в місті (27 червня 1989 р.) на світ з'явилося більш як 4000 новонароджених.

Першого вересня понад 600 першокласників зайняли свої місця за партами в школах міста. Кількість випускників рік у рік збільшується. Невдовзі Славутич виїде на випуск 700 учнів на рік. Діти — пріоритет міської влади, майбутнє міста.

Для славутичан здоровий спосіб життя є першочерговою необхідністю, і місцева влада це всіляко підтримує. В 1994 р. місто розпочало роботу за проектом Всесвітньої організації охорони здоров'я «Здорові міста». Для організації та впровадження даного напрямку були створені міський комітет та бюро управління проектом ВООЗ «Здорові міста». До комплексної програми розвитку м. Славутича за проектом на 1996—2001 рр. було включено головні соціально-економічні аспекти життєдіяльності міста.

Реалізація обраного напрямку — довготривалий процес, але, безумовно, необхідний, підтвердженням чому є надання м. Славутичу сертифікату № 1 «Місталабораторії» в межах проекту «Майстерня муніципального управління». Даний проект має за мету вивчення та поширення досвіду для проектування професійної сфери місцевого самоврядування.

Для медичного обслуговування славутичан створено лікувальний комплекс, який обладнано сучасним діагностичним і лікувальним устаткуванням, ведеться робота з впровадження страхової медицини.

У місті доклали великих зусиль для вирішення найгострішої екологічної проблеми. За екологічну реабілітацію території та збереження природи м. Славутич було нагороджено золотою медаллю міжнародного руху «Екофорум за мир».

Вагомий внесок у розвиток міжнародного співробітництва з питань безпечного використання ядерної енергії робить Славутицьке відділення Міжнародного чорнобильського центру з проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів та радіоекології, у складі якого діють дві лабораторії:

— *Лабораторія інженерних розробок та технологій* створена для вирішення проблем, пов'язаних з експлуатацією атомних енергетичних установок та їх безпечним виведенням з експлуатації, координації зусиль світового співтовариства, спрямованих на надання технічної допомоги підприємствам атомної енергетики та розвитку співробітництва в галузі науково-дослідних робіт;

— *Міжнародна радіоекологічна лабораторія*, метою якої є створення основ для співробітництва при проведенні орієнтованих на практичне застосування наукових досліджень та аналіз з використанням передових науково-технічних досягнень у галузі дозиметрії, радіонуклідних концентрацій та біологічних наслідків радіоактивного забруднення.

Місія Славутицького відділення МЧЦ полягає в тому, щоб створювати, набувати, розповсюджувати і застосовувати національні і міжнародні знання та передові технології для безпечного використання атомної енергії, запобігання та зменшення наслідків ядерних інцидентів, створювати нові високотехнологічні виробництва.

Як продовження наукових досліджень впливу техногенних катастроф на різні сфери життя і важливої складової організаційно-економічного механізму соціальної політики планується створення в м. Славутичі Реабілітаційного медичного центру на базі спеціалізованої медико-санітарної частини № 5 із залученням Українського національного центру радіаційної медицини. Створення такого центру дозволить провадити дослідження в сфері радіомедицини і наслідків впливу на стан здоров'я населення, що проживає і працює в забруднених регіонах.

У залі урочистих подій під час перебування Президента України Л. Кучми

У місті склався достатній інтелектуальний потенціал, який необхідний для подолання наслідків, що виникають у процесі реструктуризації монопольного виробництва на шляху до реалізації ідеї міста-техноекополіса (табл. 1).

Однак для вирішення питань формування сучасної соціальної інфраструктури необхідна фінансова база, міцність її в державному та місцевому бюджетах. Джерело ж формування бюджетів криється в економіці, в сфері виробництва.

Нині Славутич залишається монопрофільним містом. Навіть після закриття Чорнобильської АЕС (15 грудня 2000 р.) 65 % надходжень до міського бюджету становлять її відрахування, 71 % працездатного населення міста — працівники ЧАЕС.

Реалізація програм по виведенню з експлуатації Чорнобильської АЕС передбачає поетапне скорочення чисельності персоналу підприємства. Наслідками такого скорочення будуть зменшення надходжень до міського бюджету, зростання безробіття.

Заздалегідь до прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про остаточне закриття Чорнобильської АЕС органами місцевого самоврядування м. Славутича було розпочато активну цілеспрямовану співпрацю з Адміністрацією Президента України, постійними комітетами Верховної Ради України, Кабінетом Міністрів України, міністерствами і відомствами, міжнародними проектами щодо розробки заходів соціального захисту працівників Чорнобильської АЕС, які будуть вивільнені в процесі закриття станції, та жителів міста, формування умов для створення нових рентабельних виробництв, розвитку підприємництва (табл. 2).

Результатом зазначеної співпраці стало прийняття Законів України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему» (1998 р.), «Про спеціальну економічну зону «Славутич»» (1999 р.), «Про внесення змін до Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності»» (2002 р.), Указу Президента України «Про заходи,

Таблиця 1

Славутич — техноекополіс

Напрями діяльності	Складові
Освіта	Дошкільні дитячі заклади Школи Ліцей з математичним, гуманітарним, економічним, правовим, екологічним та технологічним факультетами Вища освіта: Навчальний центр Чернігівського державного інституту регіональної економіки та управління Філіал Національного університету ім. Т. Шевченка Філіал Національного технічного університету Міжнародний університет з проблем екології, радіології і біотехнології*
Наука	Славутичська лабораторія інженерних розробок та технологій Міжнародна радіологічна лабораторія Соціальна лабораторія Навчальний центр Чернігівського державного інституту регіональної економіки та управління Філіал Національного університету ім. Т. Шевченка Філіал Національного технічного університету Міжнародний університет з проблем екології, радіології і біотехнології*
Виробництво	Комплекс з проблем виведення енергоблоків ЧАЕС з експлуатації, переробки і захоронення радіоактивних відходів, приведення об'єкта «Укриття» до екологічно безпечного стану Всеукраїнський навчально-тренувальний центр з усунення аварійних ситуацій Розвиток малого і середнього бізнесу Сучасні високотехнологічні виробництва в межах спеціальної економічної зони «Славутич»

* Заплановано створення.

пов'язані з Актом закриття Чорнобильської атомної електростанції» (2000 р.), постанов Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо соціального захисту працівників Чорнобильської АЕС та жителів м. Славутича у зв'язку із закриттям станції» (2000 р.), «Про Програму створення додаткових робочих місць для працівників Чорнобильської АЕС, які вивільняються після закриття станції, та жителів м. Славутича» (2001 р.). Крім наведених нормативно-правових актів, Президентом України видано ряд доручень щодо соціального захисту працівників Чорнобильської АЕС та жителів м. Славутича, забезпечення життєдіяльності міста.

Протягом 2000—2001 рр. досягнуто певних результатів у вирішенні комплексу економічних та соціальних проблем, пов'язаних із закриттям Чорнобильської АЕС, спрямованих на збереження і розвиток інфраструктури м. Славутич, забезпечення соціальних гарантій персоналу Чорнобильської АЕС та жителів міста. Зокрема, стабілізувалася загальна соціально-економічна ситуація в місті, зменшився вплив кадрів з ЧАЕС, розгортаються роботи щодо зняття станції з експлуатації та будівництва комплексу зберігання і переробки радіоактивних відходів, створений і розпочав діяльність відокремлений підрозділ «Атомремонтсервіс» державного підприємства НАЕК «Енергоатом» Міністерства палива та енергетики України, здійснюється реалізація інвестиційних проектів у межах спеціальної економічної зони «Славутич», розширено діяльність міського фонду «Чорнобильська АЕС. Славутич. Розвиток», здійснюється будівництво об'єктів житла для переселення мешканців с. Лісне, відкрито Навчальний центр у складі філіалів Чернігівського державного інституту регіональної економіки та управління, Національного технічного університету та Національного університету ім. Т. Шевченка.

Станом на 1 квітня 2001 р. згідно з чинним законодавством за рішеннями міської ради до комунальної власності прийнято об'єкти соціальної інфраструктури, житловий фонд та об'єкти, що його обслуговують, дитячі дошкільні заклади та заклади освіти, спортивні споруди. Відповідно

Таблиця 2

Заходи, виконані та спрямовані на вирішення соціальних проблем, пов'язаних

Рівень за-початкування за-ходу	Назва заходу
Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України	<p>Закон України «Про загальні за-сади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС і перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС в екологічно безпечну систему» від 11 грудня 1998 р.</p> <p>Закон України «Про спеціальну економічну зону "Славутич"» від 3 червня 1999 р.</p> <p>Програма соціального захисту працівників Чорнобильської АЕС та жителів м. Славутича у зв'язку із закриттям станції</p> <p>Програма створення додаткових робочих місць у м. Славутичі</p>
Славутицька міська рада, адміністрація і профспілковий комітет ВП ЧАЕС	<p>Адміністрація спеціальної економічної зони «Славутич»</p> <p>Програма підтримки малого підприємства</p> <p>План робіт з диверсифікації ЧАЕС</p> <p>Бізнес-інкубатор профспілкового комітету</p>
Міжнародна співпраця за підтримки Уряду України	<p>Агентство з розвитку бізнесу та бізнес-інкубатор АРБ</p> <p>Програма сучасних моделей зайнятості в Славутицькому центрі зайнятості</p> <p>Спільний проект ЄС—України—США щодо соціальних проблем, пов'язаних з ЧАЕС та Славутичем — «План дій»</p> <p>Славутицька лабораторія міжнародних досліджень та технологій</p> <p>Міжнародна радіоекологічна лабораторія</p> <p>Програма України—США «Партнерство громад»</p> <p>Проект TACIS «Пом'якшення соціальних наслідків закриття ЧАЕС»</p>

до рішень міської ради повноваження по управлінню цим майном передані відділу освіти та новоствореним комунальним підприємствам — Управлінню житлово-комунального господарства, Управлінню з розвитку фізичної культури, спорту та туризму, «Славутич-Чорнобильторг». Виконавчий комітет міської ради здійснює координацію діяльності зазначених підприємств, надає практичну допомогу з метою підвищення ефективності їх роботи.

З 2001 р. був забезпечений розвиток і належне утримання житлового фонду загальною площею 471130,9 м² об'єктів соціально-культурного побуту, інженерних споруд і мереж міста та постачання споживачам якісних комунальних послуг.

У місті створено організаційно-економічний механізм розвитку підприємництва (рис. 2). Нині близько 2,5 тис. славучан займаються підприємницькою діяльністю. Місту відповідно до Закону України «Про спеціальну економічну зону «Славутич»» надано статус спеціальної економічної зони, що передбачає надання пільгових умов оподаткування підприємницької діяльності для суб'єктів зони, що реалізують свої інвестиційні проекти.

Створення в 1999 р. в адміністративних межах м. Славутича такої економічної зони активізувало розвиток підприємництва, забезпечило умови для створення підприємств по випуску товарної продукції та створення нових робочих місць.

Нині органами управління СЕЗ «Славутич» є Славутицька міська рада та її виконавчий комітет (у межах своїх повноважень), а також орган господарського розвитку і управління — комунальне підприємство «Адміністрація СЕЗ «Славутич»».

Станом на 1 січня 2002 р. суб'єктами СЕЗ були 25 підприємств з інвестиційними проектами загальною кошторисною вартістю 24835,5 тис. дол. США. Реалізація цих інвестиційних проектів передбачає створення понад 1580 нових робочих місць.

З початку існування СЕЗ «Славутич» на її територію залучено 39466,53 тис. грн. інвестицій (2001 р. — 26559,43 тис. грн.), завезено і змонтовано устаткування на суму понад 15950,54 тис. грн. (2001 р. — 9121,74 тис. грн.), закуплено сировину та матеріалів для забезпечення виробництва на суму 16965,69 тис. грн. (2001 р. — 11627,79 тис. грн.), створено 410 нових робочих місць (2001 р. — 214). Вартість одного нового робочого місця, створеного суб'єктом СЕЗ «Славутич», досягає 96,259 тис. грн. при вартості одного нового робочого місця в середньому по державі 18,082 тис. грн. Загальна сума умовно нарахованих платежів (пільг), наданих суб'єктам СЕЗ «Славутич», ста-

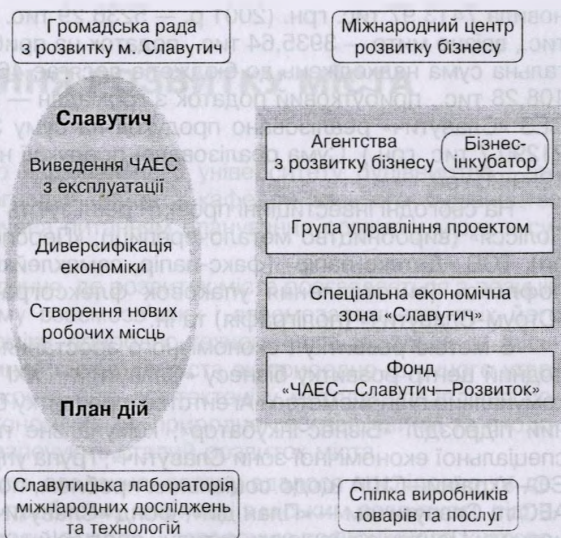

Рис. 2. Організаційно-економічний механізм розвитку підприємництва.

новила 7413,97 тис. грн. (2001 р. — 5236,29 тис. грн.) , з них ПДВ — 2670,40 тис., ввізне мито — 3935,64 тис., податок на прибуток — 736,13 тис. грн. Загальна сума надходжень до бюджетів досягає 465,42 тис. грн., з них ПДВ — 108,28 тис., прибутковий податок з громадян — 349,74 тис. грн. Суб'єктами СЕЗ «Славутич» реалізовано продукції на суму 31480,2 тис. грн. (2001 р.— 21290,7 тис. грн.). Сума реалізованої продукції на душу населення дорівнює 1259,20 грн.

На сьогодні інвестиційні проекти реалізують такі фірми, як «Відродження Полісся» (виробництво металочерепиці), «Перспектива» (канцелярські товари), ТОВ «Датекс-папір» (факс-папір, самоклеючий папір, папір ф. А4), «Єврофлекс» (виготовлення упаковок флексографським способом друку), «Струм-Славутич» (поліграфія) та ін.

З метою розвитку і економічного зростання Славутича відкрито Міжнародний центр розвитку бізнесу «Славутич — XXI століття», який діє у складі: комунальне підприємство «Агентство з розвитку бізнесу» та його відокремлений підрозділ «Бізнес-інкубатор»; комунальне підприємство «Адміністрація спеціальної економічної зони Славутич»; група управління спільним проектом ЄС—Україна—США щодо соціальних проблем, пов'язаних з Чорнобильською АЕС та Славутичем — «План дій»; фонд «Славутич — ЧАЕС — Розвиток». Засновники Центру здійснюють активну професійну підтримку підприємців, фірм і компаній, ініціативних жителів міста, створюють умови для залучення потенційних інвесторів і партнерів. У практиці реалізації міжнародних проектів у м. Славутичі вдалося об'єднати кілька потоків міжнародної підтримки — проект TACIS «Пом'якшення соціальних наслідків закриття ЧАЕС» і пілотний проект USAID згідно з Меморандумом про взаєморозуміння між Лойола коледж (штат Мериленд США) і виконавчим комітетом Славутицької міської ради по створенню інкубатора «малого бізнесу».

Нині відпрацьований стратегічний план розвитку м. Славутича до 2020 р., основною складовою якого є Програма розвитку спеціальної економічної зони.

Модель Славутича являє собою триєдину модель розвитку: освіти, науки і виробництва.

Місто має надійну організаційно-економічну основу, стартові можливості для майбутнього розвитку. Відпрацьовані різні напрями діяльності, величезний обсяг робіт у зоні ЧАЕС, існують і проблеми, пов'язані з новою технологією виведення блоків з експлуатації, переробки та захоронення радіоактивних відходів.

Підписання Угоди про партнерство між Славутичем та Річлендом (штат Вашингтон США)

На думку наших і зарубіжних спеціалістів, Славутич може і повинен стати не тільки міжнародною науково-дослідною базою для вивчення наслідків аварій на АЕС та розробки нових ефективних засобів запобігання їм на основі сучасних високих технологій, а й своєрідною соціальною і економічною лабораторією України з реструктуризації монопольного виробництва та розповсюдження досвіду створення сучасних моделей розвитку міст.